ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

บทบาทของผู้นำกลุ่มสตรีในระดับชุมชนท้องถิ่นภาคเหนือ ของประเทศไทยต่อการเรียกร้องสิทธิสตรี

ชื่อผู้เขียน

นางสาวบุณฑริก วิชาเจริญ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ เอกกมล สายจันทร์ ประชานกรรมการ อาจารย์ คร.จันทนา สุทธิจารี กรรมการ อาจารย์ นัทมน คงเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ การศึกษาถึง 1) แรงจูงใจที่ทำให้ผู้นำสตรีในท้องถิ่นเข้ามามี บทบาทในการช่วยเหลือเรียกร้องสิทธิสตรีในสังคมภาคเหนือ 2) ความสนใจของผู้นำสตรีท้องถิ่นที่มี ต่อสิทธิสตรีด้านใดบ้าง และ3) วิธีการดำเนินงานรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มผู้นำสตรีในการ เรียกร้องสิทธิสตรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 109 คน ประกอบด้วยผู้นำสตรี 7 คน นักวิชาการ 2 คน เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในเชิงลึก ส่วนสมาชิกและคณะกรรมการกลุ่ม 100 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และใช้วิธีวิเคราะห์เชิงสถิติแบบพรรณนาในรูปของค่าเฉลี่ยและร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

- 1. แรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ผู้นำสตรีท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทการตระหนักถึง คือปัญหา ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง ในค้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
- 2. ความสนใจเกี่ยวกับปัญหาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงเป็นแนวคิดพื้นฐานการ ทำงานของผู้นำสตรี แต่ประเด็นความสนใจแตกต่างกันออกไป ได้แก่ ด้านกฎหมาย การเมือง ความ เป็นธรรมในสังคม การส่งเสริมอาชีพ และการให้ความรู้แก่เยาวสตรี
- 3. วิธีการคำเนินงานของผู้นำสตรีสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่มีแผนงาน โครงการชัดเจน และดำเนินงานไปตามแผนงานนั้น ๆ อีกประเภทหนึ่งไม่มีแผนงานโครงการชัดเจน

แต่คำเนินงานไปตามสถานการณ์ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการคำเนินงานมีทั้งปัญหาจากภาย นอกและภายในกลุ่ม โดยปัญหาจากปัจจัยภายนอกที่สำคัญ ได้แก่ ความอคติทางเพศ และการขาด แคลนงบประมาณ ส่วนปัญหาจากปัจจัยภายในที่สำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากรในทำงาน การ ขาดแคลนวิทยากรในการอบรมให้ความรู้ และความขัดแย้งภายในกลุ่ม

กล่าวโคยสรุปแล้วในปัจจุบันนี้ ผู้หญิงในภาคเหนือมีความคื่นตัวเกี่ยวกับปัญหาสิทธิสตรี สังเกตจากผู้หญิงมีการรวมกลุ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการต่อรอง และยังส่งผลให้วิธีการใน การคำเนินงานตลอดจนแนวทางแก้ปัญหาเป็นไปในที่สทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยคือ ควรให้ผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้หญิงเพื่อสร้าง ความเข้าใจเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ นอกจากนั้นผู้หญิงควรมีการขยายเครือข่ายลงไปใน ระคับรากหญ้าให้มากขึ้น และสนับสนุนให้ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกระคับเพื่อช่วย จัดสรรทรัพยากรชุมชนร่วมกับผู้ชาย

Thesis Title

The Role of Women's Leaders in Local Communities in Northern

Thailand on Women's Right Movement

Author

Miss Boondarik Wichajareon

M.A.

Political Science

Examining Committee

Lect. Ekamol Saichan Chairman

Lect. Dr. Jantana Suttijaree

Member

Lect. Nuthamon Kongcharoen

Member

Abstract

The objectives of this study are: 1) the motivations of women's leaders to tack an active role in campaigning for women's rights in the north; 2) areas of interest within women's rights for women's leaders; and 3) ways and means as well as problems and constraints available to women's rights leaders.

The data are collected from a total of 109 individuals including 7 leaders of women's groups, 2 women's studies scholars, and 100 group and committee members. Data from the first two groups came from in-depth interviews, while data from the third group are collected by questionnaires which are statistically analysed using means and percentages.

The study concludes that:

- A major motivation for women's leaders is gender inequity in its socio-economic and political aspects.
- Inequality due to gender is the primary basis of thinking for all women's leaders, even though their interests are diverse in nature including law, politics, social justice, enhancement of women's careers as well as youth education.

3. Style of working could be differentiated into two groups: the first has clear plan and work according to that plan, whereas the second has no clear planning but change their activities according to the situation.

Problems and limitations constraining women's leaders' activities include both those within and outside their groups. External factors include gender bias and lack of budget. The important internal problems include lack of co-workers, lack of research and teaching by experts on women's issues and conflicts between group members.

Overall, the results of this study indicate that nowadays as women in the north are more aware of women's rights which can be seen from the way that there are more groups where women unite in order to be effective in negotiation. As a result of this, work and especially solutions, are forced to move in the same direction.

This study suggests that men should be included in women's activities in order to create an understanding in gender inequity. Women should be extending their networks at the grass-roots level. Besides, they should be participating in every political level in order to work with men in organizing community resources.